

BARČIANSKY SÚČASNÍK

*Príjemné prežitie vianočných sviatkov u rodinnej
a duchovnej pohode plnej lásky,
do nového roku veľa šťastia, zdravia, mnoho úspechov
u osobnom i pracovnom živote, praje*
František Krištof
starosta a redakcia BS

Z rokovanií

Starosta mestskej časti zvolal na deň 9. 12. 2015 o 16,00 hod. zasadnutie miestneho zastupiteľstva v zasadačke na 1. poschodí, Abovská 32, s programom, ktorý bol schválený. Zasadnutie otvoril a viedol p. František Krištof, starosta mestskej časti Košice – Barca. Pracovné predsedníctvo pracovalo v zložení: p. František Krištof, p. Imrich Bulko, PhDr. Mária Kmecová, JUDr. Mária Želinská. Za zapisovateľku bola menovaná pani PhDr. Mária Kmecová. Za skrutátora bol navrhnutý a schválený p. Ing. Daniel Antal. Za overovateľov zápisnice boli navrhnutí a p. Ing. Ivo Čabra, MBA a p. Marián Kačmár. Stála návrhová komisia pracovala v zložení Dušan Pracko a Jarmila Kunová. Prítomných bolo všetkých 7 poslancov, takže rokovanie bolo uznášaniaschopné.

Program rokovania:

- Otvorenie,
- a) Schválenie programu rokovania,
- b) Voľba návrhovej komisie,
- c) Určenie overovateľov zápisnice
- Dopyty a návrhy občanov
- Prerokovanie petície - zjednosmernenie ulice Barčianska
- Kontrola uznesení
- Správa starostu o činnosti od posledného MZ
- Informácia o podkladoch pre územný plán mesta Košice
- Informácia predsedov komisií o činnosti

- Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra a plán činnosti na 1. polrok 2016
- Návrh 2. úpravy programového rozpočtu
- Zmena uznesenia k účelovej dotácii
- Doplnenie uznesenia k vecnému bremenu - Svetlá Pusta - pre VSD, a.s.
- Vecné bremeno - Osloboditeľov - pre VSD, a.s.
- Zverenie do správy pozemok 1151/5 a jeho následný prenájom
- Zmluva o spolupráci s EURO AWK
- Zmluva o podnájme pozemkov „Za školou“ - ihrisko
- Prerokovanie návrhu rozpočtu na rok 2016 - informácia
- Návrh VZN o vyhradení miest na umiestňovanie volebných plagátov
- Návrh na úpravu hraníc - informácia
- Plán zasadnutí MZ na I. polrok 2016
- Dopyty a interpelácie poslancov
- Rôzne
- Záver

Primátorský punč

Každoročnou súčasťou vianočných trhov v Košiciach je aj predaj primátorského punču. Výťažok z predaja opäť poputuje na dobrú vec a pomôže tým, ktorí to potrebujú. Tento rok budú všetky vyzbierané peniaze prerozdelené medzi organizácie:

- OZ autistické centrum Rubikon,
- Spojená škola Opatovská,
- Útulok psov Haniska
- Slovenský paralympijský výbor – Košický paralympionici.

Trvanie Košických Vianoc je od 04. 12 - 23. 12. 2015 - prvé podujatie sa však uskutočnilo už v prvú adventnú nedeľu 29. 11. 2015. Počas 20 dní vystúpi viac ako 700 účinkujúcich.

V utorok, 8. decembra v čase od 16,00 hod. do 20,05 hod. predávali punč v rámci uvedenej zbierky starosta mestskej časti Košice – Barca František Krištof a poslanec mestskej časti pán Marek Rusnák. Medzi návštevníkmi a konzumentmi primátorského punču bolo aj dosť súčasných i bývalých občanov Barci, ktorí sa k Barci v rámci Košíc hlásili a podporili dobrú vec.

Z rokovaní

Stručne k priebehu rokovania MZ 9.12. 2015:

- v rámci dopytov s Ing. Štefan Varga informoval ohľadom územného plánu (usmernenia pre východ, juh, západ a riešenie vodovodnej šachty na Čapaši, na čo reagoval odpoveďami starosta
- na základe reakcie mesta Košice vo veci zjednosmernenia ulice Barčianska Boli vyzvaní obyvatelia okolitých ulíc Nového Jarku, aby sa písomne vyjadрили k problematike zjednosmernenia ulice. 165 občanov vyjadrilo nesúhlas a 26 vyjadrilo súhlas. Miestne zastupiteľstvo sa prikláňa k výsledkom prieskumu občanov časti Nový Jarek a vyjadruje nesúhlasné stanovisko k zjednosmerneniu ulice Barčianska k zaslaní na mesto Košice.
- v písomnej forme bola predložená informácia o činnosti starostu od posledného MZ
- predložená bola informácia o spracovaných podkladoch k územnému plánu (samostatný článok)
- v samostatných bodoch predniesli predsedovia komisií pri MZ páni Pracko, Bulko a Ing. Antal informácie o činnosti svojich komisií.
- v samostatnom bode predložila hlavná kontrolórka JUDr. Želinská správu o kontrolnej činnosti, prijatých opatreniach a návrhu činnosti na prvý polrok.
- v ďalšom bode bolo prijaté uznesenie vo forme spravenia použitia účelovej dotácie
- prerokovaný bol návrh druhej úpravy programového rozpočtu po rozprave a stanovisku finančnej komisie ohľadne niektorých položiek rozpočtu a v súvislosti s príjmami a výdavkami v rámci osláv 800. výročia z hľadiska časového nebol schválený.
- schválené bolo doplnenia parcely za účelom zriadenia vecného bremena v prospech VSD, a.s. na Svetlej Puste vo veci výstavby elektrického zariadenia
- schválené bolo zriadenie vecného bremena v prospech VSD, a.s. na ulici Osloboditeľov
- prijaté bolo uznesenia vo veci zverenia do správy parcely v areáli ZŠ za účelom riešenia statickej dopravy s následným súhlasom na doplnenie nájomnej zmluvy pre spoločnosť YES Sport centrum, ktorá zabezpečuje výstavbu telocviční
- Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Košice – Barca súhlasí s podmienkami zmluvy medzi MČ Barca a EURO AWK a odporúča starostovi zmluvu podpísať
- prijaté bolo uznesenie, kde v súvislosti s športovým areálom Za školou súhlasí s podmienkami podnájmovej zmluvy medzi MČ Barca a Janočkom Vladimírom.
- v rámci ďalšieho bodu starosta podal informáciu vo veci vstupných údajov pre rozpočet mestskej časti na rok 2016, ktorý bude prerokovaný na mestskom zastupiteľstve 14. 12. 2015.
- v nadväznosti na zmenu legislatívy miestne zastupiteľstvo prijalo VZN č. 2 /2015 o vyhradení miest na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách Mestskej časti Košice – Barca počas volebnej kampane. Postup pri umiestňovaní volebných plagátov kandidujúcich subjektov v čase volebnej kampane sa určuje pre:
  - volby do Národnej rady SR,
  - volby do Európskeho parlamentu,
  - volby do orgánov samosprávnych krajov,
  - volby do orgánov samosprávy obcí.Určené sú 2 miesta - križovatka Hraničná - Bar-

- čianska, križovatka Abovská Timravy a Medená ulica č. 3. Porušenie ustanovení tohto VZN v zmysle zákona bude sankcionované u fyzickej osoby do sumy 33 € a u právnickej osoby do sumy 6 638 €.
- v nadväznosti na opakované požiadavky vo veci úpravy hraníc medzi mestskou časťou JUH a Barcou došlo k posunu, keď miestne zastupiteľstvo JUH dňa 8.12. prijalo odporúčajúce uznesenie pre mesto Košice vo veci posunu hranice na úroveň južnej hranice areálu VSS, t.j. ulice Hlinkova, Gavlovičova, budú v mestskej časti Barca. V týchto intenciách prijalo uznesenie aj miestne zastupiteľstvo Barce
- plán zasadnutí v I. polroku 2016 bol stanovený na deň 10.februára 2016, 13. apríla 2016 a 22. júna 2016
- v rámci interpelácií boli vznesené požiadavky hlavne na riešenie problematiky prekopávok - poškozovanie majetku obce, nezabezpečenie do pôvodného stavu, vyvodenie postihov
- v rámci rôzneho boli prerokované požiadavky vlastníkov pozemkov medzi ulicou Svetlá a Barčianska, požiadavka spol. FEMAN na príspevok pre „Dni Ukrajiny“, požiadavky a návrhy na verejné ocenenie pre mesto Košice.
- bližšie k jednotlivým bodom v samostatných článkoch. spr. FK

Z činnosti starostu

Okrem iného

- Dňa 27. 10. sa uskutočnila rada starostov - neoficiálne stretnutie starostov k prístupu riešenia zníženia počtu mestských častí, kde starostovia prezentovali svoje názory na uvedenú problematiku.
- V dňoch 3. - 4. 11 sa zúčastnil zasadnutia Rady ZMOŠu, ktorá sa konala na Štrbskom plese. Išlo o zaujímavý program rokovania, hlavne v oblasti legislatívy pre mestá a obce, ako aj organizačné zabezpečenie činnosti ZMOŠ a príprava 27. snemu, ktorý sa uskutoční v dňoch 18. - 19. mája 2016.
- Dňa 25. 11. v Šebastovciach sa zúčastnil spolu s prednostkou a zástupcom štábu CO pánom poslancom Dušanom Prackom, teoretickej časti odbornej prípravy členov Krízového štábu mesta Košice a zástupcov štábov CO. Odborná príprava bola zameraná na plnenie úloh civilného núdzového plánovania v oblastiach krízového riadenia, civilnej ochrany obyvateľstva, obrany štátu, hospodárskej mobilizácie, správy materiálu civilnej ochrany a humanitárnej pomoci so zameraním na zvýšenie pripravenosti samosprávy na plnenie úloh v oblasti KR, CO, HM a obrany štátu.
- Dňa 30. 11. zvolal primátor mimoriadne zasadnutie mestského zastupiteľstva, na ktorom sa uskutočnila voľba hlavného kontrolóra. Prihlásení boli 7 kandidáti, dvaja sa vzdali. Predstavili sa kandidáti Ing. Gallo, Ing. Jakubíková, Ing. Mokry, Ing. Plavčan a Ing. Vaňo Pasztorová, a to každý v časovom limite 5 minút. V tajných voľbách potom získal 25 hlasov Ing. Gallo, 13 hlasov získala doterajšia kontrolórka

Ing. Jakubíková a ostatní dostali po 1 hlase. Následne bol schválený plat kontrolóra v minimálnej výške 2 386 € s nástupom do funkcie od 1.1.2016.

- V tento deň o 9,30 h. sa zúčastnil na pozvanie predsedu KSK Zdenka Trebulu a primátora Richarda Rašiho druhého pracovného stretnutia so štátnym tajomníkom Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR Viktorom Stromčekom k projektovaniu a trasovaniu Rýchlostnej cesty R-2. K pozitívnym správam pri rokovaní patrí predovšetkým to, že termíny spustenia výstavby budú dodržané v nadväznosti na prebiehajúce verejné obstarávanie a riešenie stavebných povolení. Tunel Soroška by mal začať s výstavbou v roku 2018, potrvá cca 5 rokov. Štátny tajomník včera v metropole východu rokovoval so starostami a primátormi obcí a miest na trase plánovanej rýchlocesty R2 medzi Zvolenom a Košickými Oľšami, kde sa napojí na diaľnicu D1. Ministerstvo dopravy dalo na predošlom rokovaní samosprávam k dispozícii harmonogram celej výstavby, aby si ho primátori a starostovia mohli priebežne odkontrolovať, zatiaľ sú termíny dodržiavané. Informoval aj o nedávnom otvorení obchvatu Detvy v úseku Pstruša - Kriváň, rovnako poteší motoristov využívajúcich „južný ťah“ dokončenie ďalšieho úseku od východného okraja Zvolena po Pstrušu na jar budúceho roku. V rovnakom čase by sa mal začať ďalší úsek medzi Kriváňom a Lovinobaňou pri Lučenci v dĺžke 22,5 km. Informoval aj o otvorení prepojenia Levoče s Jablonovom a meria 9,5 km. Motoristi by tento úsek mali prejsť približne o 12 minút rýchlejšie ako doteraz. Stavba stála 126 miliónov €. Jeho súčasťou je tunel Šibenik. Následne niektorí starostovia a primátori položili konkrétne otázky k stave riešenia jednotlivých úsekov. K problematike sa vyjadril za KSK aj predseda Zdenko Trebula a István Zachariáš.

K územnému plánu

V zmysle požiadavky zo záverov z porady starostov konanej dňa 25.9.2015 na MMK som spracoval v požadovanej štruktúre „Súhrn informácií Mestskej časti Košice - Barca v rámci aktualizácie ÚP HSA mesta Košice pre prípravu nového územného plánu mesta Košice“, v nadväznosti na prerokovanie v pracovnej porade s poslancami dňa 28. 10. 2015 vrátane grafickej prílohy. Zároveň bol zaslaný aj požadovaný pôvodný aktualizovaný plán PHSR mestskej časti z roku 2011.

V nadväznosti na predchádzajúce rokovania miestneho zastupiteľstva v súvislosti s podkladmi k územnému plánu zóny Barca a závery z porady starostu s poslancami k problematike podkladov pre ÚP HSA Košic uskutočnenej 28.10.2015, súhrn informácií za mestskú časť v požadovanom termíne do 30. 10. 2015 a v rozsahu stanovených tém je nasledovný:

1. územné problémy mestskej časti, chýbajúce zariadenia občianskeho vybavenia..., zeleň, cintorín

- rozšírenie zastavaného územia, t.j. výstavba rodinných domov (IBV) vrátane občianskej vybavenosti a oddychových zón v zmysle štúdie územného plánu zóny Barca z decembra 2009 dopracovanej nákrešmi – rozšírenie zastavaného územia juhozápadný horizont pred letiskom s prepojením na Nový jarok,

✓ čiže ide o rozšírenie IBV v úseku západne nad lokalitou cintorín - HD v smere k letisku - Čapaš - po horizont následne v smere západnom - záhrady Fándlyho - sad - lokalita medzi Čkalovovou - Timrav - do úrovne horizontu

✓ rozšírenie IBV v časti zastavanej plochy hospodársky dvor

✓ rozšírenie IBV v časti Svetlá - Hraničná

✓ rozšírenie IBV v časti Svetlá Pusta - západne

✓ možnosť zastavania nadrozmerných záhrad, najme v lokalite Poničanova - Matičná, Svetlá - Hraničná, Turnianska - Hraničná, Osloboditeľov ...

✓ rozšírenie IBV v časti „Kamenné pole“

• rozšírenie zastavaného územia v smere juhovýchod – vyššia občianska vybavenosť s ďalšou orientáciou prevažne priemyselnej zóny k ČVO, resp. až k spaľovni

• riešenia cintorína v rámci obecného pozemku juhozápadne, resp. v nadväznosti na juhozápadné rozšírenia podľa vývoja možného majetkového vysporiadania

• rozšírenie parkovej zelene v oblasti západne plánovanej zástavby IBV v koridore novovytvorených komunikácií (horizont k letisku - zároveň protihluková clona) s možným napojením až na zeleň v okolí Myslavského potoka

• rozšírenie zelene v časti ulíc Timrav

• možnosť rozšírenia parkovej zelene súčasného cintorína v smere západnom so súčasným riešením statickej dopravy

• rozšírenie zelene v časti Čkalovova - k letisku s vytvorením oddychovo - športovej plochy po bývalej základne PHM letiska

• vytvorenie vyššej spoločenskej vybavenosti v lokalite časti hospodárskeho dvora, pod ním,

• priemyselnú zónu smerovať juhovýchodne - lokalita k obci Kokšov - Bakša

• časť priemyselnej lokality v oblasti južne od hospodárskeho dvora

• zrušiť priemyselnú zónu v časti - Barčianska - Hraničná (Kerko) zabezpečiť vyššiu občiansku vybavenosť.

2. problémy spojené s kvalitou životného prostredia - hluk, ovzdušie, čierne stavby, nelegálne záhradky, skládky odpadu všetkého druhu, nelegálne obťažujúce prevádzky, tranzitná doprava

• areál VSS (prevádzka spaľovne, lakovňa, komunikácia do doby riešenia R 4

• riziko havárie na letisku

• južné prúdenie zo železniarní

• zvýšený tranzit po ulici Osloboditeľov doby vyriešenia R 4

3. dopravné problémy, preťaženosť ciest, hlučnosť, problémy s parkovaním, chýbajúce komunikácie, cyklocesty, chodníky celomestského systému dopravy

• riešiť odľahčenie stávajúcej dopravy v úseku Južná trieda - Osloboditeľov doriešením napojenia na prepojenie R2 a R4 s návrhom riešenia kruhového objazdu v úrovni križovatky Barca - Valaliky, s využitím pripojenia na kruhový objazd južnej „novej časti Barce“

• zriadenie komunikácie (rozšírenie súčasnej) z Osloboditeľov v smere na západ k súčasnému hospodárskemu dvoru (HD), západne povedľa HD,

s križovatkou „Čapaš“ v smere západne k letisku až na úroveň horizontu s odbočením severne a po horizonte s napojením sa na ulicu Čkalovova - obslužná komunikácia k letisku. Išlo by o „zbernú“ komunikáciu zo súčasnej IBV medzi cintorínom a HD, schválenej IBV pod HD, časť ulíc - Močiarna. Pri vagovni, zokruhovanie napojenia na ulicu Fándlyho - Pokojná, napojenie na možnú IBV, resp. vyššiu občiansku vybavenosť v oblasti nad hospodárskym dvorom v smere k letisku

• zriadenie komunikácie - pokračovanie ulice Fándlyho - cez tzv. Čapaš - po poľnej ceste - bývalá stará „Peštianska cesta“ do Šebastoviec s prepojením na miestnu sieť. Išlo by o zokruhovanie budovaných komunikácií v úseku cintorín - HD, resp. územia v smere k letisku s možnosťou napojenia na vyššie uvedené komunikáciu k ulici Osloboditeľov, resp. k letisku.

• v prvej etape zaradiť v rámci územného plánu v rámci uvedenej komunikácie „cyklochodník“ do Šebastoviec (z Južnej triedy - cez Barcu - do Šebastoviec - následne napojenie na cyklochodník vo Valalikoch až do Maďarska)

• zriadenie komunikácie - predĺženie ulice Svetlá - Svetlá Pusta v smere k ulici „K letisku“ - zokruhovanie plánovanej zástavby v smere k mestu

• prepojenie komunikácie - okružná okolo letiska, t.j. Čkalovova - Bahýľova - K letisku

• rozšírenie komunikácie Čkalovova až ku komunikácii „K letisku“ a „Bielych albatrosov“ s doplnením o cyklochodník, resp. chodník pre peších a korčuliarov

• zriadenie komunikácie - prepojenie Svetlá - Hraničná

• zriadenie komunikácie súbežne s Barčianskou - koncom záhrad - prepojenie Turnianska - Hraničná

• prepojenie komunikácie Timrav západne - Čkalovova, resp. obslužná k letisku

• prepojenie komunikácií Osloboditeľov - Priemyselný park Košice podľa pôvodného plánu (podjazd - železničné priecestie), resp. pozdĺž železničnej trate prepojiť s komunikáciou na Jazero s možným prepojením ulice Medená

• prepojenie komunikácie Osloboditeľov - Krásna, resp. plánovaný obchvat Krásna

• cyklochodník - Medená - Jazero

4. problémy technickej infraštruktúry, zásobovania médiami

• média sú v mestskej časti v dostatočnej kapacite

• chýbajú investori, resp. spôsob financovania novej technickej infraštruktúry, vrátane komunikácií, nakoľko mestská časť nemá investičné prostriedky

5. problémy vo vzťahu k susednému katastrálnemu územiu

• prehodnotenie hraníc mestskej časti v severo - východnej časti s lokalitou VSS - JUH (ulice Niklová, Južná trieda, Hraničná)

6. v čom sú najväčšie problémy v územnom rozvoji mestskej časti

• ochranné pásma letiska

• ochranné pásma rozvodov infraštruktúry (plyn, voda, kanál)

7. plochy športu, cestovného ruchu, rekreácie - dostatok,

• možnosť ďalšieho rozšírenia v rámci nových lokalít, resp. skvalitnenie súčasného stavu športovísk (výmena povrchov, zakrytie športovísk, haly).

8. plochy zelene - rozsah, kvalita, starostlivosť - dostatok - možnosť ďalšieho rozširovania v rámci rozšírenia zastavaného územia a vyplnenie verejných priestranstiev

9. požiadavky na zmenu priestorovej regulácie - napr. výška, hustota zástavby...

• zachovanie nízkopodlažnej výstavby do 4. poschodia

• riešenie nadrozmerných záhrad (Poničanova - Matičná, Svetlá - Hraničná, Fándlyho

10. požiadavky na umiestnenie verejnoprospešných stavieb

• zdravotné stredisko, škôlka, stacionár pre starých občanov denný a dlhodobý

11. podnety a požiadavky na efektívnejšie využívanie devastovaných funkčných plôch brehov rieky Hornád, výrobných areálov a pod.

• zmena priemyselného areálu na vyššiu občiansku vybavenosť - KERKO, VSS

12. námety celomestského charakteru

• podjazd pri katastri

• zvýšenie križovatiek vo forme kruhových objazdov (Gavlovičova - Južná trieda - Osloboditeľov)...

13. iné všeobecné alebo konkrétne podnety

• urýchlené riešenie prepojenia R 4 a R 2

• doriešiť pripájacie pruhy (Červený Rak - VSS) a z výjazdov z areálov na rýchlostné cesty

Pre všeobecnú informáciu v súvislosti s územným plánom je potrebné uviesť, že všetky požiadavky občanov boli postúpené na mesto Košice - ÚHA, ako aj spracované rámcové zámery zo 6.5.2015 v oblasti územného rozvoja, čo bolo zverejnené aj v BS. Znovu je potrebné pripomenúť, že mestská časť nie je stavebným úradom s oprávnením v rámci stavebnej legislatívy. Pripravovaný nový stavebný zákon bol v národnej rade opäť stiahnutý z rokovania.

Záverom z prerokovania navrhovaného strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice“, ktorý bol prerokovaný 29.10.2015 na Okresnom úrade, odbera starostlivosti o životné prostredie sú zverejnené na úradnej tabuli k možnému pripomenkovaniu občanov i poslancov, resp. stavebnej komisii. Ide o stanovenie parametrov posudzovania vplyvov na životné prostredie a stanovenie kritérií pre spracovanie územného plánu s ohľadom na príslušné zákonné ustanovenia ohľadom na ochranu životného prostredia.

Katarínska zábava bola vypredaná a ľudia spokojní

Pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o Barci kultúrna komisia miestneho zastupiteľstva zorganizovala 21. novembra v spolupráci so starostom a poslancami Katarínsku zábavu. Pôvodne potvrdil svoju účasť na akcii aj primátor mesta Košice Richard Raši. Na poslednú chvíľu sa musel ospravedlniť. Za vedenie mesta Košice bola na podujatí prítomná viceprimátorka Renáta Lenártová. Podľa jej slov sa veľmi dobre zabavila a rada sa zúčastní ďalších akcií, ktoré v Barci zorganizujeme.

Veľmi ma teší, že určite nebola jediná, pretože ohlasy a reakcie ľudí počas a po Katarínskej zábave boli pozitívne a príjemné. Akcia bola nielen vypredaná, ale jej účastníci boli aj veľmi spokojní s jej priebehom a to je najdôležitejšie. Srdečná vďaka za to patrí členom kultúrnej komisie za skvelú tímovú spoluprácu pri príprave tejto akcie a zabezpečovaní sponzorských darov do tomboly. Ďakujem veľmi pekne za spoluprácu aj dámam z miestneho úradu. Pani Danke Bednárovej za organizačnú pomoc, pani Vierke Lorincovej a pani Danke Kurucovej za výzdobu interiéru kultúrneho domu a prestieranie stolov. Moje poďakovanie patrí aj pani Renáte Vargovej a jej dievčatám za skvele pripravené občerstvenie a obsluhu. Večera bola podávaná vo forme zabíjačkovej špeciality, ktorá je v danom ročnom období priam ideálna. Hostia si na tomto jedle skutočne pochutili.

O tom, že ľudia sa na barčianskej Katarínskej zábave výborne bavili svedčí aj fakt, že tanečný parket bol neustále plný a tancovalo sa až do štvrtého ráno. Víťaným spestrením programu bolo obdarovanie všetkých prítomných Katarín, Katiek a Katušiek sladkými darčekom a zaujímavé svetelné efekty,

ktoré zabezpečila rovnako ako hudobnú produkciu spoločnosť PromoAudio a jej DJ JaMal. Vrcholom programu bola polnočná tombola s viac ako tridsiatkou atraktívnych cien – týmto

ďakujem všetkým sponzorom. Tou najatraktívnejšou bola prvá cena - zapožičanie automobilu Audi na tri dni s plnou nádržou od spoločnosti AutoGabriel.

Auto Gabriel s.r.o.
Labaš s.r.o.
p. Jitka Molčanová
EXI sport s.r.o.
MUDr. Diana Ganajová
Ing. Daniel Antal
Pension Barca
Adamoto s.r.o.

rodina Pracková
Montrúr s.r.o.
p. Miloslav Maťaš – M-stream s.r.o.
p. Renáta Vargová
Ingoclear s.r.o.
p. Jarmila Kunová
Ginka s.r.o.
Pekáren Gordon s.r.o.

Verím, že táto Katarínska zábava sa spolu s Majálesom, ktoré sa uskutočnili v tomto roku po prvýkrát po veľmi dlhom čase, stanú v našej mestskej časti kultúrnou tradíciou. Kultúrna komisia sa zároveň bude usilovať aj o ďalšie akcie zamerané aj na deti a rodiny, nielen v oblasti kultúry, ale aj športu, čím môžeme prispieť k úspechu projektu Košice – Európske mesto športu 2016. Pomôže nám v tom aj zisk z predaja tombolových lístkov na Katarínskej zábave, ktorý bude použitý na zorganizovanie týchto akcií.

Daniel Antal,
poslanec Miestneho zastupiteľstva v Barci a predseda Komisie sociálnej a zdravotnej, pre kultúru, šport, klubovú činnosť a cirkvi.

Košický Silvester 2015

Detský Silvester 2015 – Historická radnica - detská oslava príchodu Nového roka sa začne o 10:00 a patríť bude rozprávkam, pesničkám a milým prekvapeniam. Program popretkávaný kúzľami a veselou detskou diskotékou tradične moderujú Ujo LUBO a Rišo Herrgott. Na malých oslávencoch čaká tanečné vystúpenie, bublinková show a modelovanie balónikov.

Silvester na Hlavnej ulici - pre dospelých je pripravená veľká hudobno-tanečná show na Hlavnej ulici spojená s rozlúčkou s rokom 2015 a víťaním Nového roka 2016. Program odštartuje o 20.00 hod a finišovať bude veľkolepým ohňostrojom. Na pódiu sa predstavia PETER BIČ PROJECT, MUZIKA MILANA RENDOŠA, TUBLATANKA REVIVAL, COUNTRY BAND TENNESSEE, DJ PEPO a iní.

Barčianski rodáci v Amerike

Po roku 1968 veľká časť mladých chlapcov z Barce a okolia emigrovala rôznymi formami i cestami do zahraničia.

Najviac sa ich usadilo za veľkou mláku v Spojených štátoch amerických a v Kanade.

Naši rodáci udržiavajú medzi sebou úzke kontakty a pravidelne sa stretávajú, prevažne pri rôznych rodinných príležitostiach.

Na priloženej fotografii je časť barčianskych emigrantov z Clevelandu, štát Ohio v Spojených štátoch amerických. Žiaľ niektorí už nie sú medzi nami.

V hornom rade zľava doprava môžete spoznať našich rodákov takto : František Falat, Imrich Milkovič, Ladislav Pačut, Milan Klapáč, František Merai, Jozef Kováč, Štefan Milkovič, Milan Špirko a v drepe je Ladislav Horváth zo Šebastoviec.

Pri 800. výročí prvej písomnej zmienky o Barci je potrebné spomenúť si aj na týchto našich rodákov. No neboli len jediní v tom čase.

Ing. Ladislav Falat

Barčianska kvapka

V zasadačke miestneho úradu v Košiciach - Barci na Abovskej ulici 32 sa uskutočnila dňa 9.11. 2015 „Barčianska kvapka“, ktorú organizoval MS SČK a starosta MČ v spolupráci s NTS (Národnou transfúznou službou SR). Darovať cennú tekutinu prišlo 16 občanov, Melničák Jozef, Čabra Ivo, Balogh Pavol, Balázs Dezider, Svachová Vierka, Varga Matúš, Milkovičova Henrieta, Balázs Juraj, Sobek Dušan, Pavúková Jana, Kolcun Michal, Gáborová Zuzana, Ružička Peter, Balázsová Mária, Balázs Samuel a Vihonský Jozef, za čo všetkým im aj touto cestou **ĎAKUJEME**.

Osobitné poďakovanie patrí prvodarcovi Matúšovi Vargovi a pánovi Deziderovi Balázsovi, ktorý krv daroval už v poradí 86 - krát!

Potulky mestom v Barci

Zhodou okolností, rokovanie s pánom Milanom Kolcunom sa uskutočňovalo v čase, keď sa konala Barčianska kvapka krvi 9. 11. 2015, do ktorej sa hneď zapojil.

V nadväznosti na predchádzajúcu komunikáciu a prehliadku zaujímavosti Barce, v dňoch 3. - 5. júna 2016 sa pravidelné potulky mestom uskutočnia v Barci. Aj keď je to ešte dosť ďaleko, verím, že si na to nájdete priestor.

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky

Informácie pre voliča

- ▲ Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky sa konajú **v sobotu 5. marca 2016** od 7:00 do 22:00 h.
- ▲ Právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky má občan Slovenskej republiky, ktorý najneskôr v deň konania volieb dovŕšil 18 rokov veku a nenastala u neho prekážka práva voliť.
Prekážkou práva voliť je
  - **zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodov ochrany verejného zdravia,**
  - **výkon trestu odňatia slobody uložený za spáchanie obzvlášť závažného zločinu,**
  - **pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.**
- ▲ Za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky môže byť zvolený občan Slovenskej republiky, ktorý najneskôr v deň konania volieb dovŕšil 21 rokov veku a má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.
Prekážkou práva byť volený je
  - výkon trestu odňatia slobody,
  - právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin, ak odsúdenie nebolo zahladené,
  - pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.
- Volič môže voliť na území Slovenskej republiky
  - vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný, alebo
  - v ktoromkoľvek volebnom okrsku na základe hlasovacieho preukazu.
- ▲ Volič môže voliť mimo územia Slovenskej republiky poštou, ak
  - nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a bol na základe žiadosti zapísaný do osobitného zoznamu voličov,
  - má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v čase volieb sa zdržiava mimo jej územia a o voľbu poštou požiada obec, v ktorej má trvalý pobyt.

Hlasovací preukaz

Volič, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v deň konania volieb nebude môcť voliť v mieste svojho trvalého pobytu vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný, môže požiadať obec svojho trvalého pobytu o vydanie hlasovacieho preukazu. Obec na základe žiadosti voličovi vydá hlasovací preukaz a zo zoznamu voličov ho vyčiarne s poznámkou o vydaní hlasovacieho preukazu.

Hlasovací preukaz oprávňuje na zápis do zoznamu voličov v ktoromkoľvek volebnom okrsku.

Volič môže požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu

- ▲ **osobne**, najneskôr posledný pracovný deň pred konaním volieb (t.j. najneskôr 4.3.2016) v úradných hodinách obce. Obec vydá hlasovací preukaz bezodkladne.

▲ v listinnej forme

tak, aby žiadosť o vydanie hlasovacieho preukazu bola doručená obci najneskôr 15 pracovných dní pred dňom konania volieb (t.j. najneskôr 15.2.2016),

- ▲ **elektronicky (e-mailom)** tak, aby žiadosť o vydanie hlasovacieho preukazu bola doručená obci najneskôr 15 pracovných dní pred dňom konania volieb (t.j. najneskôr 15.2.2016). Obec na tieto účely zverejňuje na svojom webovom sídle elektronickú adresu na doručovanie žiadostí. Ak obec nemá webové sídlo, zverejní elektronickú adresu na doručovanie žiadosti na úradnej tabuli obce.

▲ Žiadosť musí obsahovať údaje o voličovi

- meno a priezvisko,
- rodné číslo,
- štátnu príslušnosť,
- adresu trvalého pobytu (obec, ulica, číslo domu),
- korešpondenčnú adresu, na ktorú obec doručí hlasovací preukaz.

- ▲ **prostredníctvom osoby splnomocnenej žiadateľom** možno požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu najneskôr v posledný deň pred dňom konania volieb (t.j. najneskôr 4.3.2016).

Žiadosť musí obsahovať údaje o voličovi

- meno a priezvisko,
- rodné číslo,
- štátnu príslušnosť,
- adresu trvalého pobytu (obec, ulica, číslo domu).

Obec zašle hlasovací preukaz voličovi na adresu trvalého pobytu, ak v žiadosti neuvedie inú korešpondenčnú adresu, najneskôr tri pracovné dni od doručenia žiadosti. Obec zašle hlasovací preukaz na adresu uvedenú v žiadosti doporučenou zásielkou „Do vlastných rúk“.

Ak volič v písomnej žiadosti alebo elektronickej žiadosti uvedie, že hlasovací preukaz prevzme iná osoba, musí v žiadosti uviesť jej meno, priezvisko a číslo občianskeho preukazu. Táto osoba je povinná prevziať hlasovací preukaz potvrdiť svojím podpisom.

Voľba poštou

- ▲ Volič, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v čase volieb sa zdržiava mimo jej územia

- ▲ Volič, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v čase volieb sa zdržiava mimo jej územia, môže požiadať obec trvalého pobytu o voľbu poštou, a to písomne (v listinnej forme) tak, aby žiadosť o voľbu poštou bola doručená na adresu obce (obecného úradu) najneskôr 50 dní pred dňom konania volieb (t.j. najneskôr 15.1.2016)

Na žiadosť doručenú po ustanovenej lehote sa neprihliada.

- ▲ elektronicky (e-mailom) tak, aby žiadosť o voľbu poštou bola doručená na elektronickú adresu obce najneskôr 50 dní pred dňom konania volieb (t.j. najneskôr 15.1.2016).

Na žiadosť doručenú po ustanovenej lehote sa neprihliada.

Žiadosť o voľbu poštou musí obsahovať tieto údaje o voličovi:

- meno a priezvisko,
- rodné číslo,
- adresu trvalého pobytu,
- adresu miesta pobytu v cudzine.

Ak žiadosť spĺňa zákonom ustanovené náležitosti, obec zašle najneskôr 35 dní pred dňom konania volieb voličovi, ktorý požiadal o voľbu poštou, na adresu miesta pobytu v cudzine

- obálku opatrenú odtlačkom úradnej pečiatky obce,
- hlasovacie lístky,
- návratnú obálku (označenú heslom „VOLBA POŠTOU“ vypísanou adresou obce ako adresáta a adresou voliča ako odosielaťa,
- poučenie o spôsobe hlasovania.

Po vykonaní hlasovania (podľa poučenia o spôsobe hlasovania) vloží volič hlasovací lístok do obálky opatrenej odtlačkom úradnej pečiatky obce a zalepí ju. Zalepenú obálku vloží do návratnej obálky, ktorú odosiela. Výdavky spojené so zaslaním návratnej obálky poštou hradí odosielať.

Do výsledku hlasovania sa započítavajú hlasy na hlasovacích lístkoch, ktoré boli doručené obci trvalého pobytu voliča najneskôr v posledný pracovný deň pred dňom konania volieb (t.j. najneskôr 4.3.2016).

Ďalšie informácie k voľbám do Národnej rady Slovenskej republiky sú uverejnené na webovej stránke www.minv.sk/?volby-nrsr

V budúcom roku je Veľká noc už v marci, to znamená, že pôstne obdobie sa výrazne posunulo a „skrátilo fášiangové obdobie“. Z toho dôvodu mestská časť plánuje uskutočniť už tradičný „Barčiansky bal“ v termíne 30. januára 2016 v priestoroch kultúrneho domu na Barčianskej 31. Blíže o programe balu napovedia plagáty vyvesené na tradičných miestach a informácie na webovej stránke, či poskytnuté elektronickou službou.

Starosta Mestskej časti Košice - Barca pozýva na

BARČIANSKY BAL

70. - 80. ROKY

JANUÁR 2016
SOBOTA **30**

PROGRAM V ŠTYLE POMÁDA A FUNKY 70.-80. ROKY

19:00 V KULTÚRNYM DOME V BARCI (BARČIANSKA 31)

HUDOBNÁ SKUPINA MODERÁTOR A SPEVÁK TANEČNÉ ŠTÚDIO TANEČNÁ ŠKOLA
...RELAX • FILIP LENÁRTH • SOUL • D.S. ŠTÚDIO...

ĎALŠIE V CENE KONTAKTY

Pripitok, predjedlo, slávnostná večera, sladké prekvapenie, alko / nealko, Atmosféra v štýle 70.-80. rokov, Fotografovanie, Tombola s Jozkom Jozka

Cena lístka: 30,- €

Lístky v predaji na Miestnom úrade, Abovská 32, Košice - Barca počas stránkových hodín.

Dianie v materskej škole

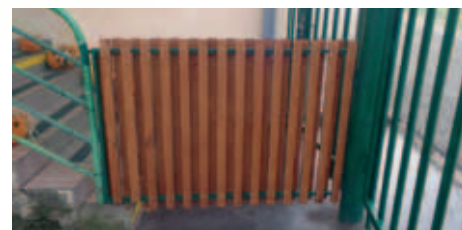
Vďaka úzkej spolupráci medzi ZRMŠ, Mestskou časťou Barca a Materskou školou Hečkova 13 sa v našej materskej škole spustila revitalizácia exteriéru a interiéru priestorov.

Z príspevkov rodičov detí, ktoré navštevujú našu MŠ sme mohli začať s I. etapou výmeny šatníkových skriniek, ktoré navrhla, vyrobila a montovala firma E.R.DESIGN.

V rámci spolupráce s MÚ v Barci a p. starostom Františkom Krištofom sme odstránili nevyhovujúce prekrytie bočných schodov, osadili bránu, vďaka ktorej sa zvýšila bezpečnosť detí, hrajúcich sa na školskom dvore, aby nedošlo k vybehnutiu dieťaťa na cestnú komunikáciu, ktorá je hneď pri vstupe do objektu MŠ.

Veríme, že táto spolupráca bude pokračovať aj v ďalšom období. Aj touto cestou sa chcem za celý kolektív MŠ poďakovať všetkým rodičom a vedeniu MÚ v Barci.

Bc. Miriam Kantorová RŠ vz.

Ďalšie lety z Košíc

Poľská Varšava je v poradí deviatym mestom, odkiaľ sa bude pravidelne lietať z Košíc - Barce

Lety zabezpečí nový dopravca, spoločnosť LOT, a cena spätočnej letenky bude od 177 €. Prvý let je naplánovaný na 28. marec 2016. Košice sa zaradia medzi mestá ako Tokio, Soul, Barcelona či Bejrút, kde poľský dopravca spúšťa nové linky. Let z Košíc do Varšavy bude trvať približne 60 minút. „Lety budeme prevádzkovať 6-krát týždenne, ráno s odletom o 5.35 hod. z Košíc a z Varšavy budú štartovať o 22.35 hod. Prevádzkovať ich budeme s moderným lietadlom Bombardier Q 400,“ informovala Jolanta Grala-Bednárčik zo spoločnosti LOT.

Lety budú smerovať na varšavské letisko Chopin Airport, kde sa do polhodiny bude dať prestúpiť na zaujímavé európske destinácie, ako sú Paríž, Ženeva Kodaň, Brusel alebo Hamburg.

„S príchodom spoločnosti LOT Košice získavajú už tretieho sieťového dopravcu, čím sa nemôže pochváliť žiadne iné mesto na Slovensku,“ ocenil príchod nového dopravcu primátor Richard Raši. Verí, že vďaka leteckej linke Varšava - Košice príde do metropoly východu aj viac poľských turistov. Nedávno bolo ohlásené aj letecké spojenie s Nemeckom, ešte stále však nie je známe mesto, kam presne by sa malo lietať.

Pravidelné lety z Košíc - Barce

- Praha 18x týždenne
- Viedeň 10x týždenne
- Bratislava 8x týždenne
- Londýn Luton 7x týždenne
- Kyjev 4x týždenne
- Miláno Bergamo 2x týždenne
- Doncaster Sheffield 2x týždenne
- Bristol 2x týždenne

Výstava zvierat

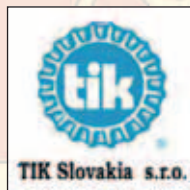
Slovenský zväz chovateľov ZO č. 1 Košice - mesto, Pri pošte 2 Košice - Barca usporiadal v dňoch 17. - 18. októbra 2015 krajskú výstavu zvierat vo výstavnom areáli Košice - Barca, ulica Pri pošte 2.

Vystavované boli rôzne druhy zvierat - holuby, králiky, hydina, exotické vtáčstvo, propagačne morčatá, ovce a kozy. Na otvorení výstavy konanej pod záštitou pána primátora Rašího sa

zúčastnilo množstvo návštevníkov aj za účasti vzácných hostí. Výstavu otvoril pán František Vasíl, predseda, na otvorení sa podieľal aj starosta František Krištof, ktorý obdržal pamätný pohár za spoluprácu, pri odovzdávaní ocenení na druhý deň ho zastúpil jeho zástupca pán Imrich Bulko. Potešiteľné je, že medzi úspešnými vystavovateľmi a organizátormi je dlhoročný chovateľ pán Pavol Sedlák. Bližšie napovie malá fotoreportáž.

Osobitné poďakovanie

— 800. výročie Barce —

Oslavy 800. výročia prvej písomnej zmienky stále doznievajú a verím, že zostanú v našich spomienkach dlho. S minulým číslom Barčianskeho súčasnika ste dostali aj brožúrku „800 rokov Barce“, ktorá Vás dúfam zaujala a priniesla možno nové podnety, prípadne poznatky alebo vyvolalo niektoré spomienky, ktoré verejnosť nevie. Z tohto dôvodu Vás prosím o poskytnutie prípadných informácií, či starých fotografií. Súčasne s týmto číslom Barčianskeho súčasnika dostanete aj 12. vydanie „Barčianskeho kalendára“ dúfam, že Vás poteší, poslúži a poskytne patričné informácie. Za podporu a pomoc pri zabezpečovaní osláv som ďakoval v minulom čísle. No aj v tomto čísle BS chcem vyjadriť osobitné poďakovanie spoločnosti LYNX, s.r.o., TIK Slovakia, s.r.o., BEKI Desing, s.r.o. a pánovi poslancovi Marekovi Rusnákovi a všetkým zamestnancom mestskej časti, ktorí výrazným dielom prispeli k úspešnosti jedinečnej akcii v tomto roku. Ešte raz ĎAKUJEM !

František Krištof - starosta

Marek Rusnák

Viacrát sme o pitnom režime písali, čítali, či počuli. Niekedy máme pocit, že už o tejto tematike vieme všetko. V lete sa oplatí piť viac tekutín, v zime siahneme častejšie po čaji či teplej polievke. Piť veľa treba stále, upozorňuje sa na to stále. Pijeme o čosi viac počas chrípky, pri ochoreniach močových ciest, pri únave... Skrátka, musíme piť, ak chceme, aby nám telo fungovalo. Kedy je piť najvhodnejšie, keď už vieme, čo a koľko toho počas dňa piť?

Ako a kedy piť

Z početných informácií vieme, že najlepšie pre naše telo je voda, riedené ovocné šťavy a nesladené čaje. Vďaka štúdiám najnovšie však aj vieme, v akom momente sa potrebujeme napiť, aby naše telo dodanú tekutinu najlepšie využilo a lepšie vďaka nej fungovalo.

- Po prebudení - dva poháre teplej vody bezprostredne po prebudení: Doplnenie tekutín prebudí naše vnútorné orgány a doženieme, čo sme počas noci prirodzene zameškali.

- Pred obedom - jeden pohár vody, polhodinu pred obedom: Tekutinou nielen tlmíme chuť do jedla a cítime sa preto sytejšie (voda oklame žalúdok, ako sa vraví), podporíme navyše aj trávenie.

- Pred sprchou - jeden pohár pred kúpeľom alebo sprchou: Teplota z horúcej sprchy zvyšuje krvný tlak, ale pohár vody to pomôže regulovať.

- Pred spaním - jeden pohár pred spaním: Počas spánku musí telo vydržať - niekoľko hodín bez akejkoľvek tekutiny. Týmto činom znížite riziko mŕtvice alebo prípadného srdcového infarktu.

FRESH mini na Abovskej

Aj keď väčšina obyvateľov Barce uvítala otvorenie predajne FRESH na Hraničnej, predsa len pre ľudí cestujúcich MHD je nezriadenie zastávok, resp. ich vzdialenosť aj napriek opravenému chodníku na Hraničnej trochu namáhavé. Je tu však nové

možnosť, a to využívať predajňu potravín FRESH mini, a to hlavne občanom cestujúcim MHD, či obyvateľom časti Tatry, žiakom základnej školy, prípadne motoristom s krátkodobým parkovaním, ktorí majú možnosť za rovnakých cenových podmienok a spravidla rovnaký tovar ako vo „veľkom“ FRESHi si ho zakúpiť.

Voľne pohybujúce sa psy

O tomto probléme sme už v našom občasníku písali viackrát, rovnako aj o „venčení“ psov a povinnostiach ich majiteľov, či sprievodcov. Napomínali sme, upozorňovali, strašili sme pokutami.

Napriek tomu v našej mestskej časti môžeme stále stretnúť voľne pobehujúceho psa bez majiteľa, resp. bez vodička, ako aj „výkaly“ po venčiacich psoch i s majiteľmi.

Určite, tak ako ja, mnohí máte pred psami rešpekt. Ako hovorí staré príslovie: „psovi nikdy never“ a hlavne nie túlavému.

Preto by sme chceli opäť apelovať na majiteľov psov, aby si ich ustrážili a zamedzili ich voľnému pohybu, ako aj zbierania ich výkalov, čo vyžaduje zákon.

Zároveň upozorňujeme na výslovný zákaz vstupu a pohybu so psom na cintoríne i v miestnom parku.

Na záver pripomeniem výšku pokuty, ktorú je možné udeliť v správnom konaní. Podľa zákona č. 282/2002 Zb.z. paragraf 7, ods. 3 je to suma 165 €.

Preto veríme, že každý, koho sa tento problém týka, si vstúpi do svedomia a urobí také opatrenia, aby sa tento problém už nikdy viac neopakoval.

Knižnica rozvíja spoluprácu

Pobočka knižnice Jana Bocatia v Košiciach - Barci stále viac rozširuje svoju osvetovú činnosť so žiakmi materskej školy, LVS, či základnej školy, ale aj s mamičkami a ich menšími drobcami, či s mládežou. Pre Vašu informáciu ďalšia z jej aktivít - rozprávka pre deti, ktorú hrali v zasadacích priestoroch mestskej časti - v kaštieli.

Zdravotnícke okienko

Pohľad na starobu zo zdravotného hľadiska

Staroba nie je choroba, je to prirodzený stav, tretia etapa nášho života, kedy dochádza k spomaleniu životných funkcií orgánov, najmä mozgu a vyvíja sa v dôsledku opotrebovania buniek organizmu.

Asi každý pozná príbeh O troch grošoch. Táto ľudová rozprávka skrýva kus veľkej životnej pravdy o tom, že človek, ktorý zarába len tri groše, mal pravdu, keď sa rozhodol a žil len z jedného groša a o ďalšie dva groše svojho zárobku sa delil so svojim prestarnutým otcom a so svojim synom, ktorého vychovával. Aj teraz sa rodičia o svoje deti starajú, zahŕňajú ich láskou, obetujú sa často pre ne... Preto milou povinnosťou ich detí je im túto starostlivosť vracať vtedy, keď sa z našich rodičov stávajú seniori.

Tak ako končí leto a začína jeseň, prichádza staroba nenápadne a pomaly. Nedá sa jej vyhnúť. Podľa svetovej zdravotníckej organizácie WHO staroba sa začína po 60. roku života, obyčajne pozvoľne, kedy ešte u veľkej väčšiny ľudí o deficite životných funkcií ani nie je možné hovoriť. Podľa aktuálnych štatistík žije dnes na celom svete viac ako 600 miliónov seniorov. Na Slovensku žije vyše 900 tisíc obyvateľov vo veku 60 a viac rokov, ktorí tvoria 17% populácie z toho 61% tvoria seniorky. Staroba nie je choroba. Staroba je výzva a neznamená koniec životnej aktivity. Dôležitá je kvalita života, sociálne prostredie a samotný postoj seniora.

Veľký význam má fyzická sebestačnosť. Ide o schopnosť zvládať činnosti spojené s hygienou, prejsť sa medzi ľuďmi či zaviazat si šnúrky na topánkach a pod.

Sociálne a zdravotné problémy sa objavujú až vtedy, keď starší človek je odkázaný na pomoc iných, alebo je závislý na okolí, v ktorom žije. Práve odkázanosť na druhých a závislosť spôsobujú aj psychické traumy starým ľuďom. Určité osobitosti, ktoré závisia od veku ľudí, ešte zvyrazňujú situáciu starého človeka. Veď starší ľudia sú aj tak citliví, majú svoje stereotypy, ktoré sú pomerne silne viazané na ich ego, ťažšie sa prispôbujú a pod.

Starší človek sa nechce hýbať, predovšetkým v dôsledku rôznych bolestí či chorôb a tak potreba pohybu klesá. Kvalitu života výrazne ovplyvňujú aj kontakty s ľuďmi a sociálne prostredie. Nedostatok sociálnych kontaktov môže starším ľuďom spôsobiť sociálnu izoláciu, depresívne nálady, mrzutosť a zatrpknutosť. Stáva sa to v dôsledku odchodu zo zamestnania a pocitu, že už nie je pre spoločnosť potrebný.

Najlepším bojovníkom je pohyb a stále kontakty s ľuďmi. Veľmi vhodné je zaradiť do životného štýlu pohyb, najmä tzv. ranné cvičenie,

ktoré pripraví telo a myseľ pre ďalšiu činnosť do celého dňa. Tiež sú významné manipulačné cvičenia určené na tréning jemnej motoriky. Preto napríklad ručné práce, cvičenia s malou tenisovou loptičkou alebo prehadzovanie z dlane do dlane sú vhodné doplnky cvičenia.

Dostatok príležitostí stretávať sa s ľuďmi a komunikovať je ďalším momentom, ktorý prispieva ku kvalite života. Dôchodkový vek je ideálny na nadviazanie kamarátskych vzťahov s rovesníkmi, ktorí majú rovnaké záujmy, vedia sa podporiť a poradiť.

Po telesnej stránke orgány starých ľudí prechádzajú tiež určitými zmenami veľmi nenápadne, pomaly, ktoré si okolie vlastne ani nevšimne a pripisujú sa veku.

Cievy sú užšie, ich steny strácajú pružnosť, vekom stúpa krvný tlak, slabne zrak a sluch. Stúpa hladina cukru v krvi v dôsledku nedostatočnej tvorby inzulínu. Klesá odolnosť organizmu voči infekciám, v dôsledku čoho je vyšší výskyt infekčných ochorení, ale aj sklon k nádorovým ochoreniam. Dochádza k degeneratívnym zmenám na kostiach a kĺboch, v dôsledku porúch statiky dochádza k pádom a zlomeninám najmä dlhých kostí.

Mozog v dôsledku postupného odumierania nervových buniek trpí, nedostatočne je zásobované buniek mozgu kyslíkom, dochádza preto k strate pamäti, zúbdlivosťi, k poruchám spánku a pod.

Objavuje sa pocit samoty, nedocenenia, k dochádza k strate nádeje, ktorá keď nadobudne väčšie rozmery, môže dosiahnuť až chorobné prejavy v zmysle depresie, ktorá môže končiť aj tragicky (samovraždy, otravy).

Dôležité je spomenúť aj užívanie liekov v starobe, ktoré má svoje zvláštnosti. V starobe totiž schopnosť vstrebávania liekov a ich spracovanie orgánmi, ako aj ich odstraňovanie z organizmu klesá. To všetko má za následok, že môže dôjsť k nahromadeniu požitých liekov v organizme, v krvi a môže sa to prejaviť obrazom otravy liekmi. Preto v starobe je často potrebné lieky ordinovať v nižších dávkach.

Ak je starý človek schopný akceptovať veku primerané zmeny a je spôsobilý zachovávať svoje zdravé zvyky, je schopný žiť kvalitný život aj v starobe. Ak bude udržiavať so svojim okolím vyrovnané vzťahy (ak je spôsobilý), nemusí sa staroba zmeniť na chorobný stav, ktorý si starí ľudia nezaslúžia.

Každý človek na staré kolená si zaslúži uznanie, obdiv a úctu. Podpora staršieho človeka je vlastne vyznaním lásky k životu a úcty k nemu. Spolužitie so starými rodičmi a pomoc

stárnúcim rodičom sú najlepším spôsobom vlastného dozrievania, v ktorom získame viac než odovzdávam. Úcta k starším by mala byť spontánna, nenásilná a hlavne sústavná. Nezabudnime na pozdrav, ktorý je tým najjednoduchším prejavom ľudskej spolupatričnosti a rešpektovania ľudí - bez rozdielu veku.

Spracovala: Monika Sedláková

Slová otca synovi

- Ak ma jedného dňa uvidíš starého, ak sa zašpiním pri jedle a nebudem sa vedieť obliecť, maj so mnou trpezlivosť, spomeň si, keď som ťa to učil ja.
- Ak budem hovoriť a stále opakovať to isté, neprerušuj ma, počúvaj... Keď si bol malý, musel som ti každý večer rozprávať tú istú rozprávku.
- Keď sa nebudem chcieť umyť, nezahanbuj ma a spomeň si koľko dôvodov som si musel vymyslieť, aby som dostal do kúpeľne teba.
- Keď budeš vidieť moju nevedomosť pre nové veci, daj mi čas a nepozeraj sa na mňa s ironickým úsmevom. Ja som mal trpezlivosť, aby som ťa naučil abecedu.
- Keď budem hovoriť a nebude to dávať zmysel, daj mi čas, aby som si spomenul, nie je dôležité, čo poviem, ale potreba byť s tebou, mať ťa...
- Keď unavené nohy budú robiť moje kroky stále ťažšími, príď mi naproti a podaj mi ruku - tak, ako som to robil ja tebe, keď si skúšal prvé kroky.
- Keď poviem, že už chcem zomrieť, nehnevaj sa, jedného dňa pochopíš, čo ma núti vysloviť to...
- Jedného dňa zistíš, že i napriek mojím chybám som chcel pre teba to najlepšie, že som sa ti snažil odstrániť trne z cesty.
- Daj mi trochu tvojho času, daj mi trochu tvojej trpezlivosti, daj mi rameno, na ktoré si môžem položiť svoju hlavu rovnako, ako som to robil ja tebe.
- Pomôž mi dokončiť túto cestu s láskou a k ľuďom. Dám ti za to môj úsmev a nekonečnú lásku ako doteraz. spr.

Zlatý slávik

Barčiansky kultúrny dom sa opäť stal dňa 19.11.2015 miestom súťaže sociálnych zariadení v rámci Košického samosprávneho kraja v speve jednotlivcov i skupín. Zúčastnili sa ho:

- Arcus – Špecializované zariadenie – Kaliáš Štefan – „Kedz mi prišla karta narukovac“
- Zariadenie pre seniorov – Agnesa Ňarjašová – „Moja mac maľučka“
- Domko – Vladimír Jurič – „A hard day’s“
- Harmonia – Domov sociálnych služieb – Ján Šmiga – Bodaj tota karčma hore dimom pošla“
- Zariadenie pre seniorov – Alžbeta Ščúrová – „Hoja tebe, hoja i mne“
- Idea – Gadzorová Alexandra – „V záhradôčke pod okienkom“
- Lumen – SZ – Helena Szemanová – „Biela ruža rozkvitala“
- ZpS – Anna Fešková – „Umarla nám kačmaročka“
- Ondava – Ľudmila Kovalčíková – „Mami, mami“
- Regina DSS Kráľovce – Viera Hrachiarova – „Tam okolo Ľevočí“
- Subsidium – Zariadenie podporného bývania – Ondrej Bado – „Me tut užarav“ a Špecializované zariadenie – Božena Melichová – „Červená rëka“
- VIA LUX – ZpS – Koči Michal – Ľudová pesnička a DSS – Michaela Pramuková – Opri sa o mňa, SZ – Franková ALžbeta + Chytilová Margita – Biela ruža

Na priebeh súťaže - prezentácie dohliadala odborná porota i zástupcovia vedenia z KSK i sociálnych zariadení. Hostiteľkou súťaže bola pani riaditeľka VIA LUX Ing. Naďa Mudráková.

Pokuty od januára po novom

Od januára 2016 sa upravuje výška pokuty a bude závisieť od miery prekročenia stanovenej rýchlosti. V obci tak bude pokuta závisieť od toho, či ste prekročili rýchlosť do 20 kilometrov za hodinu, či prekročenie rýchlosti dosiahlo 21 až 50 kilometrov za hodinu alebo či ste išli ešte rýchlejšie. Napríklad pri prekročení rýchlosti v obci najviac o 20 kilometrov za hodinu,

bude vodičovi v budúcom roku hroziť pokuta na mieste do 50 eur a v správnom konaní až do sto eur. Priplatiť si tak môžu najmä tí motoristi, ktorí prekračujú rýchlosť len mierne. Napríklad ak dnes motorista prekročí v obci povolenú rýchlosť o 6 až 10 kilometrov za hodinu, mal by dostať pokutu vo výške 20 eur. Po novom sa tak sankcia za rovnaký priestupok môže zvýšiť

až o 30 eur. Pôjde však o maximálnu pokutu, čo znamená, že polícia bude môcť udeliť aj nižší trest.

Podľa sadzobníka pokút hrozí motoristovi, ktorý bude telefonovať za volantom alebo sa nepripúta pokuta vo výške 50 eur.

Malé porovnanie pokút za rýchlosť:

V OBCI	MIMO OBCE	V SPRÁVНОМ KONANÍ	V BLOKOVOM KONANÍ
o 20 km/h a menej	o 30 km/h a menej	do 100 eur	do 50 eur
o 21–50 km/h	o 31–50 km/h	150 až 600 €	30 až 400 €
o viac ako 50 km/h	o viac ako 60 km/h	500 až 1 000 eur + zákaz činnosti na 6 mesiacov až 3 roky	250 až 800 €

Telocvične pri ZŠ

Sme netrpezliví, kedy bude k dispozícii pre žiakov základnej školy telocvična. Zložité „papierovanie“ i vyskytnutie sa určitých technických problémov však pokročilo, a na pozemkoch za základnou školou máme možnosť vidieť základové platne. Bližšie napovie fotografia.

Brazília

6 biómov

chystá výstavu štyroch generácií Schusterovcov okolo vnútrozemia Brazílie. Otvorená bude niekedy budúci rok. Na Brazíliu má len tie najlepšie spomienky. Hlavné mestá ma až tak nezaujímajú, radšej chodím po otcovej trase vnútrozemia. Poslednú výpravu mu pomohla zorganizovať aj pani veľvyslankyňa, lebo dostať sa k indiánske- mu kmeňu v džungli nie je také jednoduché.”

Igor Sidor (mestský poslanec za Barcu), vysvetlil spojenie nádhornej juhoamerickej krajiny s košickými športovcami.

Rok 2016 je pre Brazíliu veľkým rokom vďaka letným olympijským hrám a zhodou náhod je rokom kedy sú Košice Európskym mestom športu. Túto symboliku prepjili a Občianske združenie v spolupráci s brazílskym veľvyslanectvom organizuje súťaž v Košiciach pre všetky športové kluby, ktoré majú juniorov (do 15 rokov) vo všetkých olympijských disciplínach. Zo športových družstiev si môžu vybrať jedného alebo dvoch športovcov. Budú sa môcť zapojiť do lajkovacej súťaže na ich stránke. Tí dvaja, ktorí získajú najviac lajkov (od polovice januára do júna) sponzorsky dostanú pobyt v období letnej olympiády od ubytovania až po návštevu niektorých športových podujatí. Týmto sa chce v mladých ľuďoch vzbudiť záujem o Brazíliu, o olympijské hry a poukázať na to, že športovať sa oplatí, že to môžu dotiahnuť až na olympiádu.

19. novembra 2015 navštívila Košice veľvyslankyňa Brazílskej federatívnej republiky Susan Kleebank. Otvorila výstavu fotografií o svojej rodnej krajine a pozvala dvoch šikovných mladých športovcov na letné olympijské hry.

Súčasťou vzácnej návštevy bolo aj otvorenie výstavy fotografií v GESTO Café & brunch, nám. L. Novomestského 13 „ Brazília – 6 biómov“ (ekosystémov) za účasti vzácných hostí, predstaviteľov miestnej samosprávy i štátnej správy, kde sa zúčastnil aj starosta z Barce.. Fotografie sú dielom spoločnosti Organics Brasil.

Predseda občianskeho združenia Vráťme deťom Šport do Košíc Igor Sidor otvoril pu-

tovnú výstavu spolu s námestníkom primátora JUDr. Martinom Petruškom, ktorú budú môcť Košičania navštíviť denne od 20. novembra do 15. januára 2016. Veľvyslankyňa Susan Kleebank vo svojom príhovore okrem iného sa poďakovala za možnosť, že Rudolf Schuster je najväčším priateľom Brazílie na Slovensku.

Na budúci rok bude Brazília hostiť letné olympijské hry a vy, Košice, budú mestom športu. Košice navštívila prvýkrát už pred dvoma rokmi, keď mesto Košice získali dôležitý titul – Európske hlavné mesto kultúry.

V rámci výstavy vystúpil so svojim príhovorom aj prezident Rudolf Schuster a oznámil, že

Varovanie pre dôchodcov

V poslednej dobe sa opäť rozmohlo podomové obchodníctvo a s ním nie veľmi slušné praktiky podomových obchodníkov, tzv. „šmejdiv“. Títo „šmejdi“ sú zo Slovenska, ale aj z iných krajín ako napríklad Maďarsko, Rumunsko ale aj z Českej republiky.

Sú to tzv. podnikatelia, ktorí sa špecializujú na podomový predaj a na predajné akcie, kde zneužívajú dôverčivosť našich spoluobčanov, najmä dôchodcov.

Praktiky predajcov:

- elegantné oblečenie predajcov, čím vytvárajú pocit dôveryhodnosti
- vytváranie pocitu možnosti výhodného nákupu
- využívanie psychologických vlastností
- odvolávanie sa na priateľstvo s členom rodiny, prípadne vydávanie sa za člena rodiny

Ako sa vyhnúť problémom?

- nerozprávať sa s cudzími ľuďmi!
- nevpúšťať cudzích ľudí do dvorov a domov ani pod rúškom smädu, lieku, či inej pomoci!
- pred vpustením pýtať si doklad totožnosti
- nič nepodpisovať
- nepožičiavať peniaze ani pod zámienkou výhry, zvýšenia dôchodku či záchrany zdravia alebo dopravnej nehody

- vyhýbať sa akciám, za ktorými sú neznáme spoločnosti a lákavé darčeky
- opovedomiť miestny úrad o pohybe podozrivých.

Veríme, že tieto upozornenia, či rady pomôžu ako prevencia pred prípadnými neželanými návštevníkmi a prípadnými dôsledkami na úkor Vás.